OMUL INFORMAȚIONAL ÎN EPOCA POSTMODERNĂ ȘI NEOMODERNĂ

INFORMATIONAL MAN IN THE POSTMODERN AND NEOMODERN ERA

CZU: 342.727:327:007 **https://doi.org/10.5281/zenodo.7889683**

Nicolae PARCEVSCHII[1]

ABSTRACT. *The current stage is characterized by an unprecedented increase in the volume of information flows, information technologies and the total computerization of all spheres of human life. In recent decades, there has been persistent talk of the transition from the "industrial society" to the "information society". There is a certain evolution of the processes and means of production, of the outlook of the people and their way of existence. Information technology fundamentally changes the daily life of millions of inhabitants. Information has become one of the most important strategic and managerial resources, along with human, financial and material resources. In modern conditions, the right to information and access to it becomes a fundamental and vital value for all members of society. The growing role of information in society has become the subject of scientific research. In this context, knowledge in the field of reflection and reflective games becomes not only requested, but also of applicative importance.*

Keywords: *Geopolitics, information, invasion, Ukraine, Russia, reflexive game theory, psychohistory.*

REZUMAT. *Etapa actuală se caracterizează printr-o creștere fără precedent a volumului fluxurilor informaționale, tehnologiilor informaționale și informatizarea totală a tuturor sferelor vieții umane. În ultimele decenii, se vorbește persistent despre tranziția de la „societatea industrială" la „societatea informațională". Există o evoluție anumită a proceselor și mijloacelor de producție, a perspectivelor oamenilor și modului lor de existență. Tehnologia informației schimbă fundamental viața cotidiană a milioanelor de locuitori. Informația a devenit una din cele mai importante resurse strategice și manageriale, alături de resursele umane, financiare și materiale. În condițiile moderne, dreptul la informație și accesul la ea devine valoare fundamentală și vitală pentru toți membrii societății. Rolul crescând al informației în societate a devenit subiectul cercetărilor științifice. În acest context cunoștințele în domeniul reflexiei și jocurilor reflexive devin nu numai solicitate, dar și de o importanță aplicativă.*

Cuvinte-cheie: *Geopolitică, informația, invazia, Ucraina, Rusia, teoria jocurilor reflexive, psihoistoria.*

Nouă eră informațională

Informația a devenit una din cele mai importante resurse strategice, manageriale, umane, financiare și materiale. Producția și consumul, constituie baza necesară pentru funcționarea și dezvoltarea eficientă a diferitor sfere din viața sociale și economică. În condițiile moderne, dreptul la informație și accesul la aces-

[1] Nicolae PARCEVSCHII, președintele Centrului de Geografie Istorică Militară din Republica Moldova. Doctorand Universitatea de Stat din Moldova, e-mail: parcevschiinicolai@mail.ru

tea dețin o valoare vitală deosebită pentru toți membrii societății. Subliniez că rolul crescând al informației în societate a devenit subiectul cercetărilor științifice. Cele mai populare sunt teoriile postindustriale ale societății informaționale. În publicațiile recent apărute, unul din punctele cheie este teza despre **nouă eră informațională,** era activității economice electronice, comunității de rețea și organizații, entități juridice, state și valute virtuale, fără frontiere. Unii autori sunt de opinia că apariția noilor tipuri de comunicare vor schimba radical aspectele economice și sociale ale țărilor. Informatizarea vieții cotidiene și apariția unui nou spațiu informațional nu trece fără urmă pentru civilizația umană [17, p. 202-206].

Ca urmare a fluxului sporit de informaţii de la sfârşitul secolului al XX-lea începutul secolul XXI intervine revoluția informațională cu un nou tip de societate – informațională. Respectiv, în următorii ani, societatea informaţională va deveni o realitate pentru unele țări, iar pentru altele un etalon de dezvoltare. Prin utilizarea parametrilor matematici are loc ierarhizarea civilizaţiilor, după criteriul cantității de informații produse de acestea[1]:

Nivelul 0 - capacitatea de procesare a creierului unui individ - 10^7 biți;

Nivelul 1 - Comunicarea verbală în cadrul unei comunități tribale are cantitatea de informații de 10^9 biți;

Nivelul 2 - cultura scrisa; Biblioteca din Alexandria, cu 532.800 de suluri-manuscrise, care conțin 10^{11} biți de informații;

Nivelul 3 - cultura cărții: există zeci de mii de biblioteci, sunt publicate sute de mii de cărți, ziare, reviste, a căror capacitate totală este estimată la 10^{17} biți;

Nivelul 4 - societatea informațională cu volum de prelucrare electronică a informațiilor 10^{25} de biți.

Tendințele globale în evoluția societății informaționale se caracterizează prin faptul că în 2002 omenirea a produs $18 * 10^{18} 18 * 10^{18}$octeți de informații (18 exabytes). În ultimii cinci ani omenirea a produs mai multe informații decât în toată istoria anterioară. Volumul de informații în lume crește anual cu 30%. În medie, în lume sunt produși $2{,}5 * 10^8 2{,}5 * 10^8$ octeți per persoană pe an.

Studiul surselor îmi permit sa afirm că fenomenul informației este reprezentat de astfel de concepte precum **informație, informatizare, virtualitate, revoluție informațională, explozie informațională, criză informațională, supralicitare informațională etc**. În ultimele decenii, se vorbește persistent despre trecerea de la *„societatea industrială”* la *„societatea informațională”*. Consider că baza revoluției informaționale o constituie modificările calitative în procesele de colectare a datelor, prelucrarea acestora și diseminarea către subiecții- țintă *(statele-țintă)*. Simbolurile sale cheie sunt computerul, multimedia și internetul [17, p. 202-206].

[1] Robertson R. Procesul dublu al particularizării universalului și al universalizării particularul // Globalization: Social Theory and Global Culture, Londra, 1992, p.177-178.

Este oare societatatea informațională una desăvârșită și perfect efecientă? Putem constata că nu este, deorece cantitatea de informații produce întrece posibilitățile fiziologice ale omului de a le procesa.

Respectiv deducem că societatea informațională este o societate în care majoritatea populației sunt angajați în producția, stocarea, prelucrarea și realizarea informațiilor, în special forma sa cea mai solicitată- cercetarea, educația, instruirea și formarea continuă.

Studiul tezelor Conferinței de la Santa Fe din 2018 a dezvăluit prerogativele genezei doctrinei noi a neoglobalismului. Această doctrină prevede apariția unor *„societăți antropologice”* sau *„anclave antropolgice” (ex. Dubai, Hong Kong Special Administrative Region, Silicon Valley, Scolcovo, estrato Bagota, Columbia ș.a.)* în care elitele și segmentele *„inferioare”* a societăților se deosebesc esențial unele de altele, practic devizând în două specii antropologice și chiar biologice. Elitele vor avea o speranță de viață de 100-120 ani, alimentație naturală, educație și instruire de elită din surse fizice de informare, habitat în anclave ecologice. Pâturile inferioare vor *„binefecia”* de educație și formare on-line, alimentație geno-modificată, habitate în zone austere. În final formarea societăților de castă cu anomie absolută *(ex. India cu societatea sa de castă și religia budistă* ***reprezentă o un spațiu*** *reflexiv benefic pentru doctrina* ***neoglabalistă***[1]*).* Impactul acestei conferințe și efectul său reflexiv redirecționează importante forțe geopolitice, geoeconomice spre alte orizonturi existențiale, puțin cunoscute maselor largi a populației din toate țările lumii.

Teoria jocurilor reflexive devine nu numai parte componentă a fluxului informational, dar se încadrează în conținuturile și semantica acestor informații, prin instrumentele sale neuro și psiholingvistice specifice, transformă modul de existență și mentalitatea receptorilor, beneficiarilor și consumatorilor de informații. Un loc deosebit în acest context ocupă *„Teoria mediilor reflexive active de dezvolatre inovativă”* a prof. Vl. Lepski, doctor, prof. univ., membru al AȘ din Rusia [7]. În esență este o teorie, care concretizează la maxim teoria prof. Vl. Lefebvre, accentele fiind puse pe capacitățile sinergetice a individului, grupului social, statelor, care prin aplicații reflexive pot fi dirijate operațional *(situația Moldovei contemporane în reflexia geoeconomică a resurselor energetica)*.

Menționez că *„Teoria mediilor reflexive active de dezvolatre inovativă”* a prof. Vl. Lepski a intrat în arsenalul activ al politicii și geopoliticii ruse actuale și stau la baza aplicațiilor reflexive internaționale. Sistemele reflexive trebuie sa fie complexe, mozaice, capabile de autorganizare, cu calități sinergetice. Cu alte cuvinte, complexitatea generează un haos, iar capaciatea sinergetică a sistemelor asigură dirijarea haosului și stabilizarea lui. **Se formează un paradox- impulsul**

[1] Doctrina politică americană anii 1980 („Doctrina Reagan”), care a extins „zona intereselor vitale” a Statelor Unite în întreaga lume. https://dic.academic.ru/dic.nsf/ogegova/124506

reflexiv extern[1] **activează haosul local care este dirijat din interiorul sistemelor afectate.** În eceste împrejurări prezența reflexiei externe rămâne neobservată, iar populația și guvernarea în stare incertă. Astfel de exemple sunt mesajele reflexive a președintelui rus Vl. Putin privind problema Ucrianei și Donbasului sau concentrarea trupelor militare la perimetrul hotarelor Ucrainei în anii 2020-2022. Aceste mesaje conțin nu numai construcții psholingvistice subliminale, dar reprezintă o refelixie care afectează un spațiu geografic extins, de la Donbass până la Bruxelles, Londra și Washington, NATO, UE și ONU. Iar afirmația lui Vl. Putin despre lipsa sensului de existență a civilizației fără Rusia, induce în mod dramatic noi refelixii diplomatice și doctrinare în Occident. După cum vedem președintele Vl. Putin este în cunoștință de cauză ce înseamnă reflexia, iar consilierii lui *(cu studii în domeniul reflexiei)* construiesc discursuri reflexive pentru el la diferite forumuri internaționale și presa occidentală *(ex. discursul pentru concernul mediatic Bloomberg 2016 ș.a).*

Analiza reflexivă a evenimentele din luna ianuarie 2022 la subiectul Donbass și Ucraina, cerința Rusiei de retragere a contingentului NATO din România denotă următoarele: sursele mass- media stimulează apariția unor stări afective în Ucraina, Moldova și România și oscilații „brouniene" în spațiul informational al acestor țări, cu precădere în România *(lista surselor mass- media ce abordează subiectul este impunătoare, iar unele surse sunt parte componentă a sistemului reflexiv rus, cum ar fi agenția media „Sputnic„ din Moldova și Romania).* Sesizez aparția anxietății în masă pe fondul militar-politic, specifică etapei incipiente a haosului dirijat. Rusia nu avansează în continuare, dar stopează reflexiile la pragul oscilațiilor majore, pentru a nu provoca stări afective dramatice până la momentul „C". Metodologia planificării strategice reflexive prevede câteva variante de acțiuni, respectiv există și câteva variante a momentelor „C„. Nu mă îndoiesc că există și componenta militară, dar aceasta va fi aplicată în cazul în care Ucraina va cădea în cursă ecuației de substituție *„provocăre – reflexie- feedback".* Fără feedback componenta militară nu poate fi *aplicată (ex. conflictul nistrean din 1992, conflictul ruso-georgian 2008).* Cu alte cuvinte Rusia se află în libera alegere a acțiunilor sale și nu întâmpină obstacole de ofensivă pentru realizarea doctrinelor sale geopolitice. Sunt de părerea că acest fapt plasează Rusia în poziție favorabilă față de alte state UE și NATO. O altă abordare este că Ucraina, Moldova și România nu posedă școli teoretice în teoria reflexiei, structuri de aplicare a reflexiilor și practică în domeniu. Accentuez faptul că Rusia este nu numai o putere nucleară, dar posedă o doctrină militară ajustată la realitățile obiective ale lumii și la final este un aplicant global de constructe reflexive.

Crearea unei bifurcări a sistemul reflexiv estic a început în Republica Moldova în anul 1992 și continuă până în prezent prin nodul reflexiv transnistrean.

[1] Conform prof. Drujinin V. și Kontorov D.

De fapt a început construcția unui fractal[1] inovativ, politico-administrativ, parte componentă a sistemului politico- administrativ rus. Destrămarea acestui sistem a început în Moldova după alegerile din 2019. Va lăsa oare Rusia acest fapt neobservat? Va ceda spațiul informational al Moldovei? Cu siguranță nu. La fel ca și spațiul informațional ucrainean care nu a fost cedat și a trecut din stadia războiului informațional în forma războiului fizic.

Originile invaziei Rusiei în Ucraina se regăsesc în geopoltica lui Ginghishan, Papa Inocențiu IV, Alexandr Nevskii, Daniil Galițkii, Petru-I și V. Putin. Astfel putem spune că este un război psihoistoric secularist, război al doctrinelor seculariste dar și moderne. Iată de ce informația și spațiul informational reprezintă o noosferă efectivă, în dinamică și transformare permanentă.

Cercetând bazele teoretice a prof. Vl. Lefebvr [8, p 64-73] și Vl. Lepskii [6, p 26-37], ajungem la concluzia că aspectul contemporan al conflictului civilizațional West –Est *(SUA- Rusia*) constă în neacceptarea teroretico- doctrinară reciprocă al acestora *(lipsa dialogului doctrinar).* Studiul doctrinelor permite ca toate evenimentele din politica internă, externă, relații internaționale pot fi calculate și predeterminate, încât o supraputere sau bloc de supraputeri (G-5, G-7, G-8, G-20) vor putea construi noi realități diplomatice, atingându-și scopurile. Construcția și conținutul doctrineleor statelor mici în mod obligator trebuie să i-a în considerație acest postulat al geopoliticii contemporane.

Una din cele mai sensibile probleme ale antropologiei moderne este problema relației dintre aspectele fizice, spirituale, biologice și intelectuale ale omului. Viziunea lumii moderne asupra acestei probleme este determinată de tendința recent apărută de a *„extrage"* unele componente biologice ale omului prin intermediul constructelor artificiale *„omologii corpului".* Vorbim despre o varietate de modalități: înlocuirea organelor cu analogii mecanice ale acestora, implantarea și atașarea dispozitivelor electronice care extind posibilitățile fizice și chiar transferă parametrii psihicului uman la un computer *(lucrările profesorului Ig. Smirnov, Sanct Peterburg).*

Tehnologiilor informaționale la etapa actuală

Semnificată contemporană este exprimată prin faptul că în Rusia și Japonia a apărut o tenologie nouă, perfect deosebită, elaborarea modelului digital al conștiinței și chiar sufletului uman *(ca obiect de cercetare al teoriei cuantice din fizică).* Modelul digital al omului este nu numai studiat, copiat și virtualizat, dar și stocat pe purtători fizici de informații. Astăzi se construiește modelul holografic digitalizat al omului căruia i se implantează conștiința digitală, cu atribute de comunicare verbală și nonverbală, specifică intelectului artificial. Comunicarea între omul viu și modelul digital a devenit o realitate a contemporanietății. Rețelele

[1] Fractal- parte componenta a unui integru, care poate fi divizat în părți, astfel încât fiecare dintre acestea să fie o copie în miniatură a întregului.

neurale foto s-au invechit moral și tehnologic, chiar în momentul apariției lor. Androidul[1] digital pătrunde în spațiul informațional al realității, provocând reflexii și dirijând omul viu, și invers, omul viu își transferă comunicarea și modul de existență în spațiul androidului digital. Pentru startul acestor tehnologii este ales un subiect foarte sensibil pentru fiecare om viu- cel de cominicare cu rudele răposate. Are loc bifurcarea și intercalarea oamenilor vii cu modelele digitale. Modelele digitale ale personalității pot evoluționa spre controlul total al gândirii persoanelor vii și, invers, poate fi remodelat spațiul semantic al personalității prin comunicare cu omolugul său digital. Omul este direcționat treptat spre necesitatea de a comunica efectiv în spațiul digital nu numai cu omologul său dar și omologi digitali a altor oameni. Această paradigmă se înscrie perfect în teoria prof. Vl. Lepskii despre Om ca ființă *„bio-cibernetică”* [7, p. 126-135].

Comunicarea în masă este unul din fenomenele importante ale societății moderne, ceea ce vizibil accelerează dezvoltarea tehnologiilor informaționale. Deseori procesele de informatizare au o conotație negativă, care este inerentă societății de consum. Mulți reprezentanți ai gândirii științifice văd în procesele de informatizare tendințe distructive pentru sfera spirituală a societății și asociază civilizația informațională cu antipodul culturii și spiritualității. Problemele civilizației informaționale, în curs de dezvoltare, au fost descrise pentru prima dată în lucrările cercetătorilor occidentali. În anii 40 a sec. XX economistul australian Clarke C.[2] și sociologul francez Fourastier J., definesc un aspect economic nou *„societatea informațională a consumatorilor”.* În special la Fourastier J. în publicația. *„Marea speranță a secolului XX”,* se conțin cele mai importante prevederi metodologice ale societății postindustriale.

La etapa acuală este relevantă strategia guvernului din Luxmburg și, unor firme private, de a înainta în epoca *„postindustrialismului informational”* cu noi proiecte, strategii globale și chiar cosmologice de extragere a zăcămintelor prețioase din centura asteroizilor. În această tară mică deja a fost elaborat proiectul foresingt cu toate atributele economice specifice *(bussiness plan, plan strategic, strategie durabilă).* Exemplul Luxemburgului este remarcabil prin faptul că el a început formarea unei reflexii globale și cosmologice, complet diferită de doctrina neoglobalistă cu „societatea antropologică”. În anii următori ne putem lovi de promovarea globală a doctrinei de „postindustrialism informațional”. Exemplul Luxemburgului pentru Republica Moldova devine un punct nodal psihoistoric de reformatare a mentalității etnice și implementarea Reflexiei în cadrul gândirii științifice autohtone. Luxemburgul este exemplu deosebit pentru Republica Moldova, atunci când o țară mică își permite să devină promotoarea unor strategiii globale și cosmologice [18, p. 115-118]. .

[1] Omul virtualizat digital.

[2] Colin Grant Clark (2 noiembrie 1905 - 4 septembrie 1989) a fost un economist și statistician britanic și australian care a lucrat atât în Regatul Unit, cât și în Australia. El a fost pionier în utilizarea produsului național brut (PNB) ca bază pentru studierea economiilor naționale.

La începutul anilor 1980 apariția societății informaționale în țările dezvoltate din Vest și Japonia a fost menționată de profesorul american Martin J. și japonezul Masuda I. Potrivit lui Masuda I. [1, p. 145-151]. computerizarea schimbă natura unei persoane, transformându-l din Homo Sapiens în Homo Intelligens. Noul om va aduce o nouă civilizație. Această tranziție va avea loc nu prin revoluție socială, dar prin *„transformarea socială orizontală"*. Tehnologia informației nu poate fi privită ca ceva care aparține exclusiv lumii tehnologice. Schimbările de conștiință și percepția lumii au loc sub amprenta tehnologiei informației care se reflectă în filosofia postmodernă. Informația este capabilă nu numai să reprezinte realitatea, dar poate crea în mod activ o nouă realitate care nu exista până la moment. Informația devine un catalizator al apariției noii realități. Totodată, informațiile sunt mai ușor de gestionat ca realitate obiectivă, pentru că au mai puțină inerție și se modifică în fiecare minut și oră. Omul devine nu numai consumator al informațiilor, dar și obiectul transformării, dat fiind că el este transferat în spațiul digitalizat și virtualizat cu toate aspirațiile, cognițiile și percepțiile sale.

Menționez că progresul şi bunăstarea unei ţări depind în mare parte de calităţile şi aspectul comportamental al cetăţenilor săi, iar informația despre ei devine un produs inclus în circuitul financiar *(ex. marchetingul digidal din rețelile sociale în societatea raitingului social din China).* Atestez că omul informațional, digitalizat și virtualizat devine obiect de vânzare –cumpărare exprimată în valoare financiară concretă, pe piața de desfacere a rețelelor de socializare Instragram, Telegram, Facebook, Odnoklassniki, Vkontacte etc. Aceste corporații își sporesc efectiv veniturile prin realizarea informațiilor despe utilizatorii săi către producătorii de mărfuri și servicii.

Cercetările efectuate detestă că dinamica social- politică favorabilă este în dependență directă de personalitatea unor lideri politici puternici. Maxima *„Omul sfinţeşte locul"* rămâne actuală și constituie o pârghie eficientă prin care trecutul este legat de prezent, iar prezentul se reflectează spre viitor. În opinia mea liderul carismatic, în formula TJR, poate fi nominalizat ca liderul reflexiv înzestrat cu influiență directă asupra spațiilor informaționale economice, politice, diplomatice etc.

Profiling- ul liderilor politici a devenit un product informațional deosebit de important și a fost elaborat pentru a furniza informații psihologice despre aceștea. Elementelor tradiționale de evaluare psihologică, în cazul liderilor politici, li se adaugă aspecte ce țin de stil managerial, stil de negociere, aplicarea deciziilor strategice, deciziilor în situații de criză, stil retoric, stil cognitiv. Aceste aspecte ale leadership-ului politic sunt modelate, pe de o parte, de contextul cultural și politic, de altă parte, de calitățile personale ale liderului.

În Republica Moldova profiling- ul a fost elaborat și aplicat pentru prima dată în anul 2003 privitor la liderii politici regionali, lideri separatiști, dar și unii

lideri politici autohtoni. În prezent profiling-ul nu este practicat în Moldova. Iar noțiunile de *„personalitate anomuică”* și *„personalitate modală”* lipsesc în vocabularul social-politic și didactico-științific. Consider necesar să subliniez că azi studiul autohton al valorilor umane fundamentale, din păcate, a fost marginalizat. În aceste condiții, nu sunt suficient elucidate calitățile unei persoane politice.

Întrebarea se transferă în alt plan mai superior: care sunt calitățile Omului ca specie biologică? Ce factori amenință supraviețuirea și care sunt perspectivele reale pentru supraviețuire? Cu alte cuvinte, întrebarea *„ce este omul”* ne interesează în legătură directă cu întrebarea *„ce poate deveni el”*. Este o ființă *(specie)* axată spre autodistrugere, sau dimpotrivă, capacitatea de supraviețuire și adaptare la schimbări este mai mare decât la alte specii? În acest caz este necesar de menționat trecerea speciei umane la o nouă etapă antropologică. Problema esenței umane este nu numai relevantă și universală, dar și paradoxală. Își păstrează oare persoană esența, calitatea sa umană în condiții fundamental noi?

Noțiunea clasică despre Om relatează:

Omul *(Homo sapiens sau Homo sapiens sapiens)* este unicul reprezentant din clasa Hominini, o ramură din familiei Hominidae caracterizată prin postura verticală și locomoție bipedă; dexteritate manuală și utilizare avansată a uneltelor, posesori ai celui mai complex creier și organizare socială. Biologii consideră că toți oamenii contemporani sunt membrii ai aceleiași subspecii numite Homo sapiens sapiens. Generic, oamenii sunt denumiți *„rasa umană”* sau *„omenirea”,* iar membrii săi sunt nominalizați ca *„oameni”* sau *„ființe umane”*.

Există și alte încercări de a-l defini pe Om.

Pentru Aristotel, omul este un animal social. Pentru H. Bergson şi L. Blaga, un animal care fabrică unelte. Pentru L. Feuerbach omul este ceea ce mănâncă. În sfârşit, pentru Ch. Darwin şi adepţii lui omul nu este decât o continuitate a maimuţei, pentru Th. Hobbes omul este lup pentru alt om. Fr. Nietzsche pune la baza fiinţei umane voinţa de putere, iar Z. Freud vede în om un conglomerat de instincte peste care domină sexualitatea, care determină orice activitate a omului. Toate aceste definiții se potrivesc omului, însă nici una din ele nu poate fi percepută drept adevăr absolut.

La rândul meu, consider necesar de întrodus noțiunea reflexivă despre Om, care nu a fost definită până în prezent de clasicii TJR.

„Omul ca specie biologică este un paradox. Este veșuitoare paradoxală. Nici un animal nu este paradoxal. Mamiferele sunt mamifere, plantele sunt plante și numai omul nu reprezintă sinele și esența sa. Omul permanent se perfecționează, se depășește pe sine ca specie și acesta reprezintă paradoxul. Paradoxul constă în faptul că el a depășit fizicul existenței sale prin forța gândirii. Un alt paradox constă în faptul neîncrederii în propriile puteri și corectitudinea evoluției sale. Omul se află în explorare continuă a existenței și bunei interpretări a evoluției sale, prin involuție și perfecționare a tehnologiilor autodistrugătoare. Și totuși,

Omul prin gândire, a devenit liber în habitatul Terrei, neavând limite în Percepție, Cunoaștere, Conştientizare și Reflecție"[1].

Prin această noțiune ființa Omului devine efectiv obiectul de studiu al reflexiei. Această reflexie reprezintă un important punct nodal al TJR, doarece în jurului Omului apar toate constructele teoretico- aplicative ale domeniului de referință. Motivul principal al abordării reflexive a Omului contemporan constă în faptul că pe glob state monoetnice practic nu există *(doar unele triburi africane, amazoniene și indoneziene)*. Statele contemporane reprezintă ţări polietnice cu zeci de etnii integrate, care au acceptat supremaţia etniei titulare, dar îşi păstrează identitatea naţională sub diferite forme, fie că este statut special, autonomie regională, culturală, federaţie, confederaţie, republică etc. Conveţuirea paşnică are loc atunci când, naţiunea titulară nu afectează drepturile şi imaginea entităţilor naţionale mici. O astfel de stare a naţiunii se numeşte polimorfism mozaic. Polimorfismul mozaic, specific poporului SUA, în plan psihoistoric îi aduce performanţe neaşteptate, deoarece este acceptat ca unul firesc. Această stare de lucruri este realizată de mai multe supraputeri mondiale. Chiar şi Izraelul care tinde spre monoetnism și monomorfism, în realitate se loveşte de un polimorfism etno- cultural format din valurile de imigranţi evrei din toate ţările lumii.

Reflecții conceptuale privind Teoria Jocurilor Reflexive

Este ridicol să presupunem că Moldova va deveni o putere economică[2] sau militară importanță în plan regional în apropiații 100 ani. Dar Moldova posedă capacități academice destule sa-și dezvolte propriile teorii inovative si inteligență strategică de a manevra în lumea marilor puteri mondiale. Teoria Jocurilor Reflexive reprezintă o astfel de disciplina care *„sparge"* aspectele ascunse ale geopoliticii, **formând o punte spre viitor prin prezentul trecutului psihoistoric.**

În general TJR este o teorie care posedă și un aspect *„special"* prin faptul că *„sparge"* spații, intenții, dinamici, precalculează aspecte politice și geopolitice, formează modele ale viitorului psihoistoric pentru orice țară. În acest context pot menționa că la Centrul de Geografie Istorică Militară sa lucrat asupra **„Graful viitorului Moldovei 2050"** și în fond dialectica psihoistorică este destul de clară, iar TJR va facilita manevrarea Moldovei pe termen lung în spatiul geopolitic. Faptul că Moldova va poseda această teorie este o șansă de a construi modele ale viitorului. Aceasta însă nu este posibil fără o teorie, o școală și o cultură TJR autohtonă.

Profesorul rus Vladimir Lefevr *(fondatorul modelului rus al TJR)* a emigrat în SUA devenind ulterior consilierul personal a lui Ronald Reigan. Prof. Vl. Lefevr a precalculat pentru R. Reigan caderea URSS și a stat în spatele doctrinei Reigan și geopoliticii americane din acea perioadă. Prin aceasta se manifestă

[1] Notiune de Parcevschii N.

[2] Versus Republica Dubrovnic 1358-1808, care apare și dispare simultan ca și Moldova

aspectul *„special”* al TJR., fapt ce o plasează în formatul unei arme strategice *(speciale).*

Concluzii

Modelul irenologic[1] TJR autohton intră în concurență directă cu modelul polemologic[2], promovat în primul rând de Rusia și paralel SUA. Totodată menționez că principiul neproliferării armelor nucleare se răsfrânge și asupra neproliferării TJR,

La etapa actuală civilizația parcurge un razboi psihoistoric și totodată doctrinar- strategic, în spațiul informațional global. Modelul irenologic TJR autohton apare ca o oportunitate nouă în spațiul științelor sociale nu numai ca teorie, dar și este materializat prin programul cursului **„Psihoistorie și Teoria Jocurilor Reflexive, competență și intelegență geostrategică”**. Curs pe care lau absolvit deja în premieră trei masteranzi de la Universitatea din Vest din România.

Dacă ne referim la aspectul general al Teoriei Jocurilor Reflefive pot menționa următoarele- per ansamblu SUA și Rusia sunt două supraputeri care dețin nu numai triada armelor nucleare dar și Teoria Jocurilor Reflexive în geopolitică. Astfel TJR poate fi nominalizată ca a patra componentă strategică informațională, alături cu triada nucleară strategică. Și dacă triada nucleară reprezintă *„spada”* pentru lovitura de grație apocaliptică, Teoria Jocurilor Reflexive reprezintă o tehnologie, doctrină și strategie informațională, care se aplică fără ca adversarul politic sau militar să conștientizeze aspectele invizibile, până la starea când statele- țintă acceptă binevol și irevocabil virușii informaționali injectați în spațiul social- politic și economic al statelor victimizate. Astfel s-a întâmplat cu Moldova în 1989-1992 și Ucraina în perioada 2008-2022.

Necătând la toate problemele interne de ordin politic și economic Moldova a devenit un exportator al păcii, prin participarea contingentelor militare moldovenești în circa 10 zone de conflicte militare din lume.

Referinte bibliografice:

1. Masuda Y. The Information Society as Post-Industrial Society. Wash., 1981.
2. Белл Д. Грядущее постиндустриальное общество. Опыт социального прогнозирования. М., 1993.; Белл Д.; BellD. Notes on the Post-Industrial Society // The Public Interest. 1967. No 7.
3. Вегнер Д., Уорд А. Как Интернет меняет наш мозг // В мире науки, №2. 2014. С. 98 - 102.
4. Дьяков А. В. Жан Бодрийяр: Стратегии «радикального мышления». СПб. : Изд-во С.-Петерб. ун-та, 2008. 357 с.

[1] Irenologie stiință despre gestionarea păcii

[2] Stiința despre război

5. Иванов Д. Общество как виртуальная реальность // Информационное обществе: СПб. - М.: ООО «Издательство АСТ», 2004. С. 352-427.
6. Лепский В.. Рефлексивные процессы и управление. 2006. - Т. 6. - № 1. - С. 26-37. - http://www.reflexion.ru.
7. Лепский В.. Рефлексивно-активные среды инновационного развития. 2010. Когито-Центр.
8. Лефевр В.. Закон саморефлексии: возможное общее объяснение трех различных психологических феноменов / В.А. Лефевр // Рефлексивные процессы и управление. 2003. - Т. 3. - № 1. - С. 64-73. - http://www. reflexion.ru.
9. Лефевр В.. Ментализм и бихевиоризм: слияние? / В.А. Лефевр // Рефлексивные процессы и управление. 2004. - Т. 4. - № 1. - С. 75-98. -http: //www. reflexion, ru.
10. Лефевр В.. О самоорганизующихся и саморефлексивных системах / В.А. Лефевр // Рефлексивные процессы и управление. 2005. - Т. 5. -№ 1. - С. 29-34. - http://www.reflexion.ru.
11. Лефевр В.. Функции быстрой рефлексии в биполярном выборе /
12. Лефевр, В.А. Алгебра совести / В.А. Лефевр. М.: Когнито-Центр, -2003.-426 с.
13. Либшер Х. Математические модели конфликтных ситуаций и понятие диалектического противоречия / Х. Либшер // Кибернетика и диалектика. М.: Наука, 1987.
14. Марченко И.. Биополе лесных экосистем / И.С. Марченко; Брянск. гос. инженер.-технол. акад., Ин-т экологии Междунар. инженер. акад. Брянск, Придесенье. 1995.188 стр.
15. Мастенбрук У. Управление конфликтными ситуациями и развитие организации / У. Мастенбрук. М.: ИНФРА-М, 1996 - 253 с.
16. Михайлов Ф.. Общественное сознание и самосознание индивида / Ф.Т. Михайлов. М.: Наука, 1990. - 222 с.
17. Павлова Е. Д. Скрытое воздействие средств массовой информации на массовое сознание как социально-философская проблема : автореф. дис. ... канд. филос. наук. М., 2004. URL: http://cheloveknauka.com/skrytoe-vozdeystvie-sredstv-massovoy-infonTiatsii-na-massovoe-soznanie-kak-sotsialno-filosofskaya-problema#ixzz3kCONfWWX (data accesării: 23.11.2022).
18. Щербакова Л.Н., Евдокимова Е.К., Савинцева С.А. «Человек информационный» как новый субъект цифровой экономики // Фундаментальные исследования. – 2019. –№11.–С.202-206;